

אברהם אבן-שושן ז"ל¹

1906 — 1984

את מותו של המנוח מבכים רבים רבים, בארצנו ובתפוצות, כי הרי האיש היה רב פעלים בתחומים שונים ומגוונים:

כואבים את מותו מאות תלמידים שהעמיד בבית-המדרש למורים ע"ש ילין שבו שימש מורה ומנהל. חבריו באקדמיה ללשון העברית וחוקרי הלשון העברית ברחבי תבל איבדו אחד מעמודי התווך של הבלשנות העברית. עשרות אלפי תלמידים בבתי-ספר, שלידיהם מסר את "מילון בית-הספר" יעלו את שמו של אבן-שושן מדי יום ביומו.

אנו באים להוסיף על דברי ההספד הרבים שהושמעו עם פטירתו ולהגיש את תרומתו המגוונת של אבן-שושן לתחום ספרות הילדים העברית, בראש וראשונה מן הראוי לציין את חלקו ב"עתוננו"², עיתון לילד ולנוער שייסד אבן-שושן בתרצ"ב (1932) והיה מעורכו.

העיתון הופיע במשך חמש שנים ומסגרתו הרחבה ל"עתוננו לילדים קטנים" ו"עתוננו לילד ולנוער", ואף הוחלף מדו-שבועון לשבועון.

היום אין רבותא בהופעת עתון לילדים, אך בשנות השלושים הלבטים היו מרובים ודרושים היו מאמצים רבים כדי לקיים בטאון מסוג זה, אבן-שושן במסירותו ובדמיו (תרתי משמע) קיים את "עיתוננו".

תרומתו האחרת בתחום ספרות הילדים, היתה בפרסום חוברות מדע לשם פופולריזציה של תחומי מדע שונים בקרב הילדים. הסידרה "עולם ומלואו" היתה מקיפה, ואביא דוגמאות: כובשי הסטרטורפרה, אל הכוכבים במסלולם, נתיבות בימים, צניחה, טלגרף, איך נוצרו לשונות אדם וכדומה.

בהיותו מחנך ידע להעריך את ההומור בחינוך ופירסם: ספר הבדיחה לילדים (תרצ"ד); חבריה עליזה — בבית, בבית-הספר, בין הבריות, מבחר בדיחות מחיי הילדים בחוג המשפחה (1975).

1. ראה אוריאל אופק, "עולם צעיר", ערך אבן-שושן, מסדה 1970, עמ' 22.

2. ראה ג' ברגסון, "שלושה דורות בספרות הילדים העברית, "יסוד" 1966, עמ' 81-82.

תחום נוסף שטיפח הוא מחזות לילדים שהובאו בסדרה "הבה נציגה" מחזות ומשחקים מקוריים מעובדים ומתורגמים בחתימת אבי יובל (שם בנו).
אבן-שושן לא זלזל בקטנות, גם בהיותו בלשן בעל שם עולמי עדיין עסק בפרפראות לילדים : בבדיחות, תשבצים, מקראי חג. כל אלה הנעימו את הקריאה של הילד והעשירו את עולמו.
דומה שאין צורך לעשות למען הנצחת שמו של המנות, לגביו "חבל על דאבדין ולא משתכחין" אינה פרוזה, כי הרי נראה לי, שאין בית עברי ש"המילון החדש" של אברהם אבן-שושן אינו נמצא על מדף הספרים.
